

Lehtojen hoito suojelualueilla – esimerkkinä eteläiset valtionmaat

Hoidon ja suunnittelun periaatteet

Esimerkkejä ESLP alueelta

Priorisointi ja seuranta, Natura-raportointi

Hoidon ja suunnittelun periaatteet

Luontoarvojen suojelu ja elvyttäminen

- Uhanalaiset ja huomionarvoiset lajit
- Natura-luontotyytit, luontotyyppien rakennepiirteet
- Jalopuiden elinvoimaisuus
- Maaperän rakenne ja kemia

Suunnittelun pohjana riittävät tiedot

- Luontotyyppikartoitus, lajistonselvitykset
- Vanha maankäyttö: kartat/ilmakuvat/historia/haastattelu

Maisema- ja aluetason suunnittelu ja priorisointi

Uhanalaisen lajiston lähdealueiden läheisyys

Hoitokohteiden sijainti ja kytkeytyneisyys

Lehtojen hoidon vaiheet

Inventoinnit tehty Metso-työnä

- Luontotyyppi-inventointi: tehty kaikilla valtion alueilla + YSA
- Hoitotarve kartoitettu inventoinneissa
- Lajistoselvitykset (tehty paljon: putkilokasvit, linnut; tehty vähän: itiökasvit, sienet, nilviäiset, kovakuoriaiset, perhoset)
- Maaperän rakenne ja kemia (ei tunneta)

Kohteiden valinta inventointien pohjalta

- Poiminta ja priorisointi tietokannasta: ominaisuustiedot, lajistotiedot
- Arvokkaimmat ja kiireellisimmän hoidon kohteet ensin (Metso): hoidon tarvearviot ja priorisointi alueittain
- Käytännön tarkastelu ja vastuut (mahdollisuudet, toimijat, kustannustehokkuus)
- Historiatiedon koonti: vanhat karta ja ilmakuvat käyttöön aina kun mahdollista

Hoidosuunnittelu MH:n oman ohjeen ja mallin mukaan

- Suunnittelija laatii, AYK antaa lausunnon, aluejohtaja hyväksyy

Toteutus Metso-ohjelmassa – LP vastuullisena

- Metsurityö, urakoitsijat, paikalliset yrittäjät, talkoot, vankityö

Hoitovaikutusten seuranta

- Toteumaseuranta järjestelmällä, hoitoseuranta kaikilla kohteilla (suunnittelijan vastuulla) ja vaikutusseurantaverkosto kehitteillä

Esimerkkejä ESLP alueelta: jalopuulehdot

Tammivyöhykkeen lounaiset kohteet:

- Saaristomeren ja Selkämeren saarnilehdot
- Vakka-Suomen tammikot (Nyytäinen, Tammimäki, Kurasmäki, Lenholmen, Vaisakko, Orikvuori ym.)

Lohjanjärven lehdot

- Karkali, Torhola, Kohagen, Lövkulla, Paavola

Uudenmaan rannikko

- Espoonlahti

Hämeen lehtokeskuksen lehmukset ja kynäjalavarannat

- Lammin Untula & Sajaniemi, Valkeakosken rantalehdot, Pälkäneen Äimälä, Luopioinen, Pirkanmaan jalavikot

Keski-Suomi ja Kuopion lehtokeskuksen lehmusalueet

- Vaarunvuori, suurten sisävesien saaristot

Suosituksia jatkotyöhön

---

1. Määritellään alueelliset lehtojen hoidon tavoitteet (maakunta/maisematason) priorisoiden ne luontotiedon mukaan: METSO II

- *Koko suojelualueistolle (valtionmaat, YSA:t ja Iulut)*
- *Luontotyypeittäin: suotuisan suojelutason edellytykset*
- *Lajiston: eri eliöryhmien perusteella*
- *Maankäytön kannalta (laidunnus)*
- *Yksityismetsien rooli kokonaisuudessa ??*

2. Keskitetään ja kohdennetaan hot spot –alueisiin

3. Käynnistetään yhtenäinen hoitovaikutusten seuranta kattavana verkostona – palvelee Natura -raportointia:

- *Luontotyyppien ja tyyppilajien suojelutaso*
- *Kasvillisuus, puusto, indikaattorilajit ja lajiryhmät*
- *Indikaattorina toimivat rakennepiirteet*
- *Hyvät, yleistettävät tapaukset*